

Informace pro veřejné archivy a původce

Data z informačních systémů mimo elektronickou spisovou službu a jejich přejímání k trvalému uložení

Původci vytvářejí a spravují rozsáhlé informační systémy, které jsou cenným zdrojem důležitých informací. Tyto systémy jsou ovšem navrhovány bez ohledu na potřeby dlouhodobého uchování digitálních dokumentů atd. Využívání takto uložených dat bude limitováno dostupností technických i finančních prostředků. Stále jsme konfrontováni s nutností řešit záchranu hodnotných dat ze systémů, které již dále nejsou používány, a reálně tak hrozí ztráta významných informací.

S ohledem na potřeby dlouhodobého uchování je nezbytné, aby byly specializované informační systémy původců do budoucna navrhovány s funkcionalitou exportu dat do některého z otevřených výstupních formátů (zejména XML dle definovaného schématu). Tento požadavek je vhodné začlenit do smluv s dodavateli informačních systémů. U stávajících i budoucích systémů je dále nutné uchovávat také veškerou technickou a uživatelskou dokumentaci k systému, a to pro každou jeho verzi. Tento požadavek lze také reverzně vztáhnout na systémy již nepoužívané (tj. potřebnou dokumentaci zpětně dohledat). Technická a uživatelská dokumentace je nedílnou součástí spisové agendy informačního systému, jak ostatně stanovuje národní standard pro elektronické systémy spisové služby a měla být navrhována k výběru v rámci skartačního řízení. Tomuto jistě napomůže její zařazení do spisových plánů původce.

Po vyhodnocení potřeby převzít data informačního systému k trvalému uložení veřejný archiv kontaktuje prostřednictvím elektronické pošty ([helpnda\[at\]nacr.cz](mailto:helpnda[at]nacr.cz)) Národní archiv s žádostí o převzetí. Součástí této žádosti bude přesná specifikace přebíraných archiválií (název, stručný obsah, typ digitálního dokumentu atd.) a kontakt na osobu původce pověřenou jednat v této věci. Národní archiv může převzít data informačního systému jako celek, anebo pokud to systém umožní, provést export dat v standardizovaném datovém formátu. V tomto případě je nezbytná úzká spolupráce s příslušným archivem, který rozhodne o obsahu přejímaných dat.

Národní archiv dále projedná s původcem technické parametry předání digitálních dokumentů (dat) informačního systému a poskytne veřejnému archivu informace nezbytné pro vyhotovení skartačního protokolu, resp. protokolu o výběru archiválií mimo skartační řízení (např. údaj o rozsahu digitálních dokumentů atd.). Po fyzickém převzetí datových nosičů s daty informačního systému Národní archiv předá příslušnému archivu podklady pro evidenci vnějších změn ve smyslu § 5 odst. 2 písm. h) a i) vyhlášky č. 645/2004 Sb., který na jejím základě zpracuje záznam o předání, který postoupí původci.

Přístup k takto uloženým digitálním archiváliím bude organizován obdobně, jako je tomu u analogových (jiných než digitálních) dokumentů atd. (nahlédací agenda) na základě požadavků příslušného archivu. Rozsah a forma tohoto přístupu je podmíněna technickými možnostmi Národního archivu.